

NUTRITIVNA DEKLARACIJA kao obvezni podatak na hrani



Radionica
Predstavljanje baze podataka o sastavu hrane FAO/INFOODS projekta i
Vodiča za prehrambeni sektor "Kako izračunati hranjive vrijednosti hrane?"

dr. sc. Sanja Kolarić Kravar
Ministarstvo poljoprivrede
Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike
HGK, 2. ožujka 2017.



Zakonodavni okvir

- **Zakon o informiranju potrošača o hrani (NN br. 56/13, 14/14 i 56/16)**
- **Uredba (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani**

Pravilnik o označavanju,
reklamiranju i prezentiraju
hrane
(NN br. 63/11, 79/11 i 90/13)

Pravilnik o navođenju
hranjivih vrijednosti hrane
(NN br. 29/09)

Direktiva
2000/13/EZ



Direktiva
90/496/EEZ

Uredba
(EU) br.
1169/2011

Uredba 1924/2006/EZ o
prehrabbenim i zdravstvenim
tvrdnjama

Uredba 1925/2006/EZ o
dodavanju vitamina i minerala i
drugih tvari hrani

Nutritivna deklaracija

obvezna od
13.12.2016.



Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

DA

- hrana označena prehrambenom ili zdravstvenom tvrdnjom
- hrana obogaćena nutrijentima (vitaminima, mineralima i drugim tvarima)

NE

- dodatke prehrani (Direktiva 2002/46/EZ)
- prirodne mineralne vode (Direktiva 2009/54/EZ)
- hrana za posebne prehrambene potrebe, osim ako ne postoje posebna pravila koja se odnose na posebne aspekte označivanja hranjive vrijednosti

Prilog V. - Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

- neprerađeni proizvodi koji sadrže jedan sastojak ili jednu kategoriju sastojaka
- prerađeni proizvodi koji su podvrgnuti samo jednom postupku prerade, i to zrenju, te koji sadrže jedan sastojak ili jednu kategoriju sastojaka
- voda namijenjena za konzumaciju, uključujući vodu čiji su jedini dodani sastojci ugljični dioksid i/ili aromi

Prilog V. - Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

- hrana za koju informacije o hranjivim vrijednostima nisu presudne za potrošača pri donošenju odluke o kupnji (npr. začinsko bilje, začini ili njihove mješavine, arome, aditivi, žvakaće gume, sol, stolna sladila)
- hranu u ambalaži koja je premala za ispunjavanje zahtjeva o obveznom označavanju odnosno čija je najveća površina manja od 25 cm^2
- hrana, uključujući hranu iz domaće proizvodnje, koju proizvođač malih količina izravno isporučuje krajnjem potrošaču ili lokalnim maloprodajnim trgovinama koje izravno opskrbljaju krajnjeg potrošača

Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

➤ pića koja sadrže više od 1,2 % vol. alkohola

Ako se navodi dobrovoljno:

- može biti navedena samo energetska vrijednost
- nije propisan nikakav poseban oblik navođenja

➤ nepretpakirana hrana (osim ako je drukčije propisano nacionalnim mjerama)

Ako se navodi dobrovoljno:

mogu biti navedeni samo:

- (a) energetska vrijednost
- (b) energetska vrijednost, zajedno s količinama masti, zasićenih masnih kiselina, šećera i soli
- nije propisan nikakav poseban oblik navođenja
- može se izraziti samo po obroku ili jedinici konzumacije, pod uvjetom da su obrok/jedinica kvantificirani i navedeni u neposrednoj blizini nutritivne deklaracije

Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

Izuzeća se ne primjenjuju kada hrana sadrži prehrambenu ili zdravstvenu tvrdnju odnosno na hranu kojoj su dodani vitaminii ili minerali

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

Do 12.12.2014. na 100g/ml	Od 13.12.2014. na 100g/ml
Energetska vrijednost	Energija
Bjelančevine	Masti Od kojih - Zasićene masne kiseline
Ugljikohidrati Od kojih - Šećeri	Ugljikohidrati Od kojih - Šećeri
Masti Od kojih - Zasićene masne kiseline	Bjelančevine
Vlakna	
Natrij	Sol
Skupina 1 Skupina 2	$sol = NATRIJ \times 2,5$

Obvezna nutritivna deklaracija može se nadopuniti navođenjem:

- jednostruko nezasićenih masnih kiselina
- višestruko nezasićenih masnih kiselina
- poliola
- škroba
- vlakana
- vitamina ili minerala

Redoslijed navođenja informacija

Obvezna nutritivna deklaracija

	na 100g/ml
Energija	kJ/kcal
Masti	g
Od kojih zasićene masne kiseline	g
Ugljikohidrati	g
Od kojih šećeri	g
Bjelančevine	g
Sol	g

Nadopunjena obvezna nutritivna deklaracija

	na 100g/ml
Energija	kJ/kcal
Masti	g
Od kojih -zasićene masne kiseline -jednostruko nezasićene masne kiseline -višestruko nezasićene masne kiseline	g g g
Ugljikohidrati	g
Od kojih -šećeri -poliooli -škrob	g g g
Vlakna	g
Bjelančevine	g
Sol	g
Vitamini i minerali	mg, µg - točka 1. Dijela A Priloga XIII.

Kako se navode druge tvari koje nisu sastavni dio nutritivne deklaracije?

Količina hranjive tvari ili druge tvari za koju postoji prehrambena ili zdravstvena tvrdnja mora biti navedena.

Može li ona biti dio nutritivne deklaracije? (članci 30. i 49.)

- ✓ ako je hranjiva tvar za koju postoji prehrambena ili zdravstvena tvrdnja dio nutritivne deklaracije, nije potrebno dodatno označivanje

BOGATO KALCIJEM

- ✓ ako hranjiva tvar za koju postoji prehrambena ili zdravstvena tvrdnja nije dio nutritivne deklaracije, količina hranjive tvari ili druge tvari mora biti označena na etiketi u neposrednoj blizini nutritivne deklaracije

**BOGATO OMEGA 3
MASNIM KISELINAMA**

Nutritivna deklaracija

Energija	kJ/kcal
Masti	g
od kojih	
- zasićene masne kiseline	g
- višestruko nezasićene masne kiseline	g
od kojih	
- Omega – 3 masne kiseline	g
Ugljikohidrati	g
od kojih	
- šećeri	g
Bjelančevine	g
Sol	g

Energija	kJ/kcal
Masti	g
od kojih	
- zasićene masne kiseline	g
- višestruko nezasićene masne kiseline	g
od kojih	
Ugljikohidrati	g
od kojih	
- šećeri	g
Bjelančevine	g
Sol	g

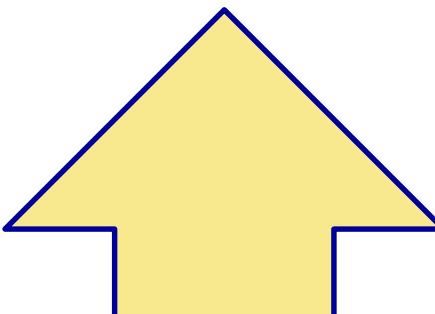
Omega – 3 masne kiseline

a



Izračun energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti

Navode se prosječne vrijednosti!



vrijednost koja najbolje predstavlja količinu hranjive tvari koju sadržava određena hrana te omogućuje prirodna odstupanja vrijednosti hrane, odstupanja od stvarne vrijednosti uzrokovane sezonskim promjenama, načinima prehrane i drugim čimbenicima koji mogu uzrokovati odstupanje stvarne vrijednosti

Izračun energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti

- Navode se prosječne vrijednosti!

Vrijednosti se temelje na:

- (a) proizvođačevoj analizi hrane
- (b) izračunu iz poznatih ili stvarnih prosječnih vrijednosti upotrijebljenih sastojaka ili
- (c) izračunu iz opće utvrđenih i prihvaćenih podataka.

- ✓ podaci iz stručne literature ili dokumentacije, domaće ili strane, izrađeni od strane stručnih i znanstvenih institucija koje se temelje na brojnim ispitivanjima i znanstvenim radovima

Izračun energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti

Vodič EK [Dopuštena odstupanja za vrijednosti hranjivih tvari](#)

- ✓ stvarna količina hranjive tvari u proizvodu može se razlikovati u usporedbi s vrijednošću navedenoj na etiketi zbog čimbenika kao što su izvor vrijednosti (vrijednosti koje proističu iz literature i koje su izračunane prema uputama umjesto analizom), točnost analize, razlike u sirovinama, učinci prerade, stabilnosti hranjivih tvari i uvjeti skladištenja i vrijeme skladištenja
- ✓ sadržaj hranjivih tvari u hrani ne bi se trebao bitno razlikovati od označenih vrijednosti u mjeri u kojoj bi takve razlike zavarati potrošača
- ✓ izmjerena vrijednost trebala bi biti unutar dopuštenih odstupanja oko navedene vrijednosti tijekom cijelog roka trajanja hrane
- ✓ navedene vrijednosti treba uskladiti s prosječnim vrijednostima više serija hrane i ne bi se trebale ustanoviti ni na kojoj krajnjoj granici utvrđenog raspona dopuštenog odstupanja

Izračun energetske vrijednosti i količine hranjivih vrijednosti

- odgovaraju onima u hrani u prodaji
- po potrebi se informacije mogu odnositi na hranu nakon pripreme, pod uvjetom da su upute za pripremu dovoljno detaljne i da se informacije odnose na hranu pripremljenu za konzumaciju

Izračun energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti

FAKTORI PRETVORBE ZA IZRAČUN ENERGIJE

ugljikohidrati (osim poliola)	17 kJ/g — 4 kcal/g
poliooli	10 kJ/g — 2,4 kcal/g
bjelančevine	17 kJ/g — 4 kcal/g
masti	37 kJ/g — 9 kcal/g
salatrimi	25 kJ/g — 6 kcal/g
alkohol (etanol)	29 kJ/g — 7 kcal/g
organske kiseline	13 kJ/g — 3 kcal/g
vlakna	8 kJ/g — 2 kcal/g
eritritol	0 kJ/g — 0 kcal/g

Način izražavanja hranjivih vrijednosti

- Energetska vrijednost i količine hranjivih tvari izražavaju se na 100 g ili 100 ml
- Za vitamine i minerale mora biti naveden i postotak preporučenog unosa iz točke 1. Dijela A Priloga XIII. Uredbe 1169/2011 na 100 g ili 100 ml.

Vitamini i minerali koji se mogu navesti i njihovi preporučeni unosi				Vitamini i minerali koji se mogu navesti i njihovi preporučeni unosi			
Vitamin A (µg)	800	Klorid (mg)	800	Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin D (µg)	5	Kalcij (mg)	800	Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluor (mg)	3,5
Vitamin E (mg)	12	Fosfor (mg)	700	Folna kiselina (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin K (µg)	75	Magnezij (mg)	375	Vitamin B12 (µg)	2,5	Krom (µg)	40
Vitamin C (mg)	80	Željezo (mg)	14	Biotin (µg)	50	Molibden (µg)	50
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10	Pantotenska kiselina (mg)	6	Jod (µg)	150
Riboflavin (mg)	1,4	Bakar (mg)	1	Kalij (mg)	2 000		

Značajna količina vitamina i minerala

- 15 % preporučenih unosa iz točke 1. na 100 g ili 100 ml u slučaju proizvoda koji nisu pića;
- 7,5 % preporučenih unosa iz točke 1. na 100 ml u slučaju pića;
- 15 % preporučenih unosa iz točke 1. po obroku ako pretpakovina sadrži samo jedan obrok.

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

- energetska vrijednost i količine hranjivih tvari mogu se po potrebi izraziti i kao postotak preporučenih unosa iz Dijela B Priloga XIII. na 100 g ili 100 ml
- u tom slučaju u njihovoј neposrednoj blizini mora se navesti sljedeća izjava: "Preporučeni unos za prosječnu odraslu osobu (8 400 kJ/2 000 kcal)"

Preporučeni unosi energije i odabranih hranjivih tvari (odrasli)

Energija ili hranjiva tvar	Preporučeni unos
Energija	8 400 kJ/2 000 kcal
Ukupne masti	70 g
Zasićene masne kiseline	20 g
Ugljikohidrati	260 g
Šećeri	90 g
Bjelančevine	50 g
Sol	6 g

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

- ✓ ako su energetska vrijednost ili količina hranjivih tvari u proizvodu zanemarivi, informacije o tim elementima mogu se zamijeniti izjavom, kao na primjer:

"Sadrži zanemarive količine ... "

- ✓ izjava u kojoj se navodi da je sadržaj soli isključivo posljedica prirodno prisutnoga natrija

navodi u neposrednoj blizini nutritivne deklaracije

Nutritivna deklaracija

Obvezno	na 100 g/ml	po obroku / jedinici konzumacije	Preporučeni unos na 100 g/ml
Dobrovoljno			
Energija			% iz Dijela B Priloga XIII.
Masti			% iz Dijela B Priloga XIII.
Od kojih			
• zasićene masne kiseline			
• jednostruko nezasićene masne kiseline			
• višestruko nezasićene masne kiseline			
Ugljikohidrati			
Od kojih			
• šećeri			
• poliolii			
• škrob			
Vlakna			
Bjelančevine	g	g	
Sol	g	g	
Vitamini i minerali	mg, µg - točka 1. Dijela A Priloga XIII.	mg, µg - točke 1. Dijela A Priloga XIII.	% iz točke 1. Dijela A Priloga XIII.

✓ u tabličnom obliku s brojevima
ako je prostorno to moguće
✓ u linijskom obliku (ako prostorno
to nije moguće)

✓ obrok ili jedinica konzumacije
mora biti u neposrednoj blizini
nutritivne deklaracije

✓ pravila o najmanjoj veličini slova
primjenjuju se na nutritivnu
deklaraciju

Preporučeni unos za prosječnu odraslu osobu (8 400 kJ/2 000 kcal)

Nutritivna deklaracija

	na 100 g	na 8 g (1 čokoladica)
Energija	2235 kJ/ 535 kcal	179 kJ/ 43 kcal
Masti	30 g	2,4 g
Od kojih zasićene masne kiseline	18,5 g	1,5 g
Ugljikohidrati	58,5 g	4,7 g
Od kojih šećeri	57 g	4,6 g
Bjelančevine	5,9 g	0,5 g
Sol	0,13 g	0,01 g

Pakiranje sadrži 25 čokoladica

Ponavljanje navoda o hranjivim vrijednostima hrane

energija

ili

energija+
masti, zasićene
masne kiseline,
šećer i sol

- ✓ u glavnom vidnom polju
- ✓ veličina slova $\geq 1,2$ mm

Ponavljanje navoda o hranjivim vrijednostima hrane

Obrok ili jedinica konzumacije 2 keksa (25 g)

25 g sadrži:



ili



Na 100 g:

Na 100g: 2343 kJ / 560 kcal

2343 kJ / 560 kcal

Preporučeni unos za prosječnu odraslu osobu (8 400 kJ/2 000 kcal)



http://www.mps.hr/default.aspx?id=10



ministarstvo poljoprivrede - G...

Ministarstvo poljoprivrede

Datoteka Uređivanje Prikaz FAVORITI Ajati Pomoći

Službeni list Europske unije...

English Grammar Rules G...



Google



Narodne novine d.d.



Consilium - Latest docum...



Schedule



Predložena web-mjesta

http://www.mvep.hr/pre...



MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE Ministry of Agriculture



REPUBLIKA HRVATSKA
Republic of Croatia

Unesite pojam

Traži

Ministarstvo

Zakonska regulativa

Mapa stranica

English



Sve na jednom mjestu.
www.gov.hr

Naslovna

Poljoprivreda

Hrana

- > Zaštita autohtonih proizvoda
- > Standardi kvalitete za hranu
- > Označavanje hrane - Informiranje potrošača o hrani
- > HR RASFF
- > Službeni i referentni laboratorijski za hranu i hranu za životinje
- > Službene kontrole
- > Sigurnost hrane
- > Plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

Ribarstvo

Veterinarija

Proširenje 2014.

Zemljopisno

Inspecija

Međunarodna suradnja

Potpore

Naslovna > Hrana >

Hrana

Plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

Sigurnost hrane

Službene kontrole

Službeni i referentni laboratorijski za hranu i hranu za životinje

HR RASFF

Označavanje hrane - Informiranje potrošača o hrani

Standardi kvalitete za hranu

Zaštita autohtonih proizvoda



VAŽNO !!!
UPUTE POLJOPRIVREDNICIMA
JESENSKA SJETVA 2014.-PRAVA NA PLAĆANJA 2015.

OBRASCI

Odaberite područje

Ostvarivanje prava na pristup informacijama

„POTICAJIMA“

Pristup zakonodavstvu Europske unije

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>



HVALA NA PAŽNJI !

Ministarstvo poljoprivrede
Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike
Ulica grada Vukovara 78, Zagreb